

4x4'lük
Ölçme - Değerlendirme
Ortak Dersler - Mesleki Dersler

10 C

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
DİN ÖĞRETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ANADOLU İMAM HATİP LİSELERİ MESLEK DERSLERİ İZLEME VE DEĞERLENDİRME SINAVI

10. SINIF DERSLER	SORU SAYISI
Kur'an-ı Kerim	20
Siyer	20
Fıkıh	20
Hadis	20
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	20
Toplam	100

9 OCAK 2020

10:00 - 12:00

Adı, Soyadı: _____

Sınıfı, Numarası: _____

SINAV KURALLARI

- 1) Bu kitapçık çoktan seçmeli 100 sorudan oluşmaktadır.
- 2) Sınav süresi 120 dakikadır.
- 3) Değerlendirmede yanlış cevaplarınız, doğru cevaplarınızı etkilemeyecektir.
- 4) Soru kitapçığının sayfalarının eksik olup olmadığını kontrol ediniz.
- 5) Soru kitapçığında ilgili alanları doldurmayı unutmayınız.
- 6) Sınavın bitmesine 30, 15 ve 5 dakika kaldığı salon görevlileri tarafından yüksek sesle hatırlatılacaktır.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Kur'an-ı Kerim

1. Aşağıdakilerin hangisinde idğâm-ı misleyn meal ğunne uygulanır?

- A. Sâkin mîm , ر 'ya uğradığında
- B. Sâkin mîm, ب 'ye uğradığında
- C. Sâkim mîm, م 'e uğradığında
- D. Sâkin mîm, ی 'ye uğradığında
- E. Sâkin mîm, ن 'na uğradığında

2. Kur'an-ı Kerim'de yaklaşık her beş sahifeden oluşan bölümlere ne ad verilir?

- A. Tahmîs
- B. Ta'sîr
- C. Rubu'
- D. Hizb
- E. Cüz

3. Tecvid ilminde bir harfin uzatılarak okunmasını sağlayan harflere ne denir?

- A. Kamerî harfler
- B. İhfâ harfleri
- C. Med harfleri
- D. Kalkale harfleri
- E. İzhâr harfleri

4.

- 1. سُوءَ
- 2. قَالَ
- 3. الْحَاقَّةُ
- 4. يَا أَيُّهَ
- 5. نَوْمَ

Yukarıda numaralandırılmış kelimelerin hangisinde Medd-i Tabîî vardır?

- A. 5
- B. 4
- C. 3
- D. 2
- E. 1

5. اَللّٰهُ، حَيٍّ، خَالِقٌ، عَدْلٌ، غَنِيٌّ، هَادِيًّا bu kelimelerin ilk harfleri hangi tecvid kuralına ait harflerdir?

- A. İhfâ harfleri
- B. Kamerî harfleri
- C. İzhâr harfleri
- D. İdğâm harfleri
- E. Şemsî harfler

6. بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ، مِنْ بَيْنِهِمْ، بَغْيًا بَيْنَهُمْ Kelimelerdeki altı çizili yerlerde hangi tecvid kuralı vardır?

- A. İhfa
- B. Meddi Tabîî
- C. İklâb
- D. İzhâr
- E. İdğâm

7. يَلْهَثْ ذَالِكَ Cümlede altı çizili olan yeri hangi tecvid kuralını uygulayarak okumamız gerekir?

- A. İdğâmı Mütecâniseyn
- B. İdğâm-ı Misleyn
- C. İdğâm-ı Bilâ Ğunne
- D. İdağamı Mütekaribeyn
- E. İdğâm-ı Meal Ğunne

8. اضْرِبْ بِعَصَاكَ cümlede altı çizili olan yeri hangi tecvid kuralını uygulayarak okumamız gerekir?

- A. İklâb
- B. İdğâm-ı Misleyn
- C. İdğâm-ı Bilâ Ğunne
- D. İzhâr
- E. İdğâm-ı Meal Ğunne

9. **مَنْ يَعْمَلْ** Cümlede altı çizili olan yeri hangi **tecvid kuralını uygulayarak okumamız gerekir?**

- A. İdğâm-ı Mütেকâribeyn
- B. İdğâm-ı Mütেকâniseyn
- C. İdğâm-ı Misleyn
- D. İdğâm-ı Bilâ Ğunne
- E. İdğâm-ı Meal Ğunne

10.

- Kur'ân'ı en mükemmel şekilde okuyan kimse-
dir.
- Kur'an-ı Kerim'i kendi usul ve kaidelerine göre
okumak için hususi bir eğitim almak zorunlu-
dur.

Yukarıdaki öncüllerden yola çıkarak Kur'an-ı Kerim'i tecvid kurallarına göre okuyan usta öğreticilere ne ad verilir?

- A. Müfessir
- B. Muhaddis
- C. Fem-i Muhsîn
- D. Musikişinas
- E. Müverrih

11. **(إِذْ ظَلَمُوا)** kelimeleri arasında aşağıdaki tecvid kurallarından hangisi uygulanır?

- A. İzhâr-ı Kameriye
- B. İdğâm-ı Şemsiyye
- C. İdğâm-ı Mütেকâniseyn
- D. İdğâm-ı Mütেকâribeyn
- E. İdğâm-ı bilâ ğunne

12. Kur'an-ı Kerim dersinde dört öğrenci Kur'an'ı şu şekillerde okumuşlardır. Hüseyin, harflerin hakkını vererek yavaş yavaş; Mahmut, ne hızlı ne yavaş orta bir okuyuşla; Nazif de tecvîd kaidelerine uyarak hızlıca Kur'an'ı tilâvet etmiştir. Ali ise harflerin mahreçlerini kaydırarak ve sıfatlarını kaybederek okumuştur. Bunun üzerine öğretmen, Ali'ye bu okuyuş şeklinin caiz olmadığını ifade etmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen okuma şekillerinden biri değildir?

- A. Tahkîk
- B. Tedvîr
- C. Hezreme
- D. Temsilî
- E. Hadr

13. **رَبِّ الْعَالَمِينَ** âyetindeki (رَبِّ) kelimesi üzerinde vakıf yapılması hâlinde aşağıdakilerden hangisi olur?

- A. Vakf-ı kâfî
- B. Vakf-ı hasen
- C. Vakf-ı kabîh
- D. Vakf-ı ızdırârî
- E. Vakf-ı murahhas

14. Kelimenin evvelinde bulunup, kendisinden başladığı zaman okunan, kendisinden önce harekeli bir harf geldiği zaman ise yazılı olmasına rağmen okunmayan hemze, aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Hemze-i kat'
- B. Hemze-i vasl
- C. Hemze-i istifhâm
- D. Hemze-i zâid
- E. Teshîl hemzesi

15. Aşağıdaki kelimelerden hangisinde tam idğâm uygulanır?

- A. رَزَقًا وَاسِعًا
- B. مَنْ يَعْمَلْ
- C. عَبَدْتُمْ
- D. مَنْ وَعَدَ
- E. مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ

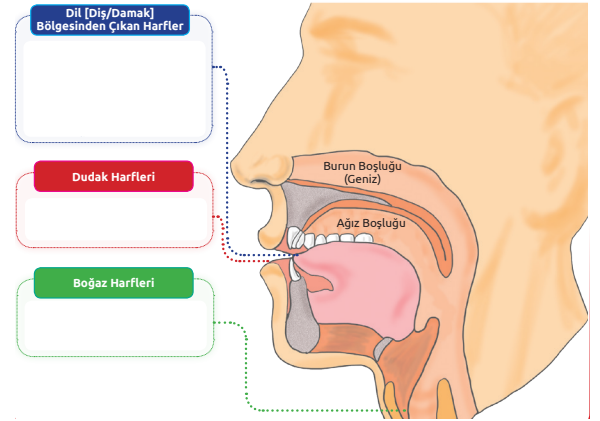
16. Kırâat-ı Âsım'a göre (مَجْرِيهَا) lafzında uygulanan okuyuş şekli aşağıdakilerden hangisidir?

- A. İşmâm
- B. Teshîl
- C. İmâle
- D. Kasr
- E. Medd-i Tabîî

17. (قُطِبُ جَدٍ) harflerinden birisi sakin olarak kelimenin ortasında veya sonunda bulunursa hangi tecvid kuralı uygulanır?

- A. Kalkale
- B. İhfâ
- C. İklâb
- D. İzhâr
- E. idğâm

18.

Yukarıdaki şekilden yararlanarak dilin sağ veya sol yanının üst azı dişlere yaklaştırılması ile çıkarılan harf hangisidir?

- A. ظ
- B. ض
- C. ط
- D. ر
- E. ص

19. “أَلْحَاقَةُ” kelimesinde hangi med vardır?

- A. Medd-i tabîî
- B. Medd-i Lîn
- C. Medd-i Muttasıl
- D. Medd-i Lâzım
- E. Medd-i Munfasıl

20. Aşağıdaki durumlardan hangisinde dudak izhârı (izhâr-ı şefevî) yapılır?

- A. (م) Şeddeli olursa
- B. Sâkin (م), “bê” ye uğrarsa
- C. Sâkin (م), “mîm” e uğrarsa
- D. Sâkin (م), “bê” den ve “mîm” den başka bir harfe uğrarsa
- E. Sâkin (ن), “mîm” e uğrarsa

1. “Cahiliye Dönemi’nin vazgeçilmez bir özelliği olan asabiyet, aynı kabileye mensup olanların birlikte hareket etmesini sağlayan dayanışma ruhunu ifade eder. Kabileler arası rekabette etkili unsur olan bu anlayış, mücadele hâlindeki kabile üyelerinin kendi içlerinde kenetlenmesini sağlamıştır.”

Buna göre müşriklerin İslam daveti aleyhine sarf ettikleri sözlerden hangisi asabiyet anlayışı ile doğrudan ilgilidir?

- A) “Ben Kureyş kabilesinin büyüğü ve efendisi olayım da bir kenara bırakılayım. Bu nasıl olur? Benim yerime Muhammed’e mi ayetler indirilir?”
- B) “Onunla oturan şu gördükleriniz var ya! Güya Allah’ın aramızdan seçip lütufta bulunduğu kimseler onlarmış!”
- C) “Biz şimdiye kadar Abdümenaf oğulları ile şan ve şeref için mücadele ettik durduk. Onlar halka yemek yedirdiler, biz de yedirdik. Onlar halka bağışta bulundular biz de bulunduk... Şimdi onlar ‘Bizim içimizden kendisine vahiy gelen bir peygamber var.’ diyorlar. Biz bunun dengini nereden bulup çıkaracağız?”
- D) “Ey Muhammed! Gel biz senin ibadet ettiğine tapalım sen de bizim taptığımıza uy. İbadette seninle ortak olalım. Eğer senin ibadet ettiğin ilah daha hayırlı ise biz nasibimizi almış oluruz. Eğer bizim taptığımız daha hayırlı ise sen nasibini almış olursun.”
- E) “Ey Muhammed! Kavmin tekliflerini sana arz etti sen kabul etmedin. Sonra senin Allah katındaki makamını görmek ve sana tabi olmak için senden mucizeler istediler sen bunları da gerçekleştirmedi... Allah’a yemin ederim ki göğre merdiven kurup oradan sana şahitlik edecek dört melek getirmediğin sana asla inanmam...”

2. İslamiyet Mekke’de yayıldıkça müşriklerin Müslümanlara karşı tavrı da sertleşiyordu. Müşriklerin baskı ve zulümleri herhangi bir himayesi bulunmayan müminler için iyice zorlaşmıştı. Ashabının maruz kaldığı zulüm ve işkenceleri engellemeye gücü yetmeyen Hz. Muhammed (s.a.v.) ashâbının daha güvende olmasını arzu ediyordu. Bu nedenle özellikle Mekke’de baskı altında kalan müminlere, Necaşi Ashame’nin memleketine hicret etmeye izin verdi. Hz. Peygamber’in adaletli bir yönetici olarak işaret ettiği Necaşi Ashame, Hristiyan biriydi. Ayrıca Kureyş ile arasında ticaret antlaşmaları vardı. Orada geçimlerini sağlayabilirlerdi. Bu sebeplerle İslam’ın ilk hicreti oraya yapıldı. Dinlerini yaşamak isteyen, aralarında Hz. Peygamber’in kızı Rukiyye’nin de bulunduğu dört kadın ve on bir erkek 615 yılında deniz yoluyla hicret etti.

Parçada bahsedilen hicret nereye yapılmıştır?

- A) Taif
- B) Yemen
- C) Hayber
- D) Medine
- E) Habeşistan

3. Hz. Peygamber risalet görevini üstlendikten sonra yakın akrabalarından başlayarak toplumun tüm kesimlerini İslam'a davet etti. Kadın-erkek, köle-hür, genç-ihtiyar, zengin-fakir ayrımı yapılmaksızın gerçekleştirilen çağrıyla kabul edenler böylelikle Müslümanların ilki olma şerefini kazandılar. Mekke Dönemi'nde Müslüman olanların en bariz ortak özelliği ise onların genç yaşta İslam'ı kabul etmiş olmalarıdır. İlk Müslümanların büyük çoğunluğu hicret esnasında kırk yaşın altında idiler. Bunların arasında Mus'ab b. Umeyr ve Sa'd b. Ebi Vakkas gibi Kureyş'in en önde gelen kabilelerine mensup zengin ailelerin gençleri de vardı. Nüfuzlu ve zengin ailelerin çocukları dışında kendi servetiyle zengin sayılan Hz. Ebu Bekir, Hz. Osman, Talha b. Ubeydullah ve Zübeyr b. Avvam gibi orta tabakaya mensup olanlar da Mekke'nin ilk Müslümanları arasındaydı. Bunun dışında Habbab b. Eret ve Bilâl-i Habeşî gibi köleler ile Yasir ailesi gibi zayıf ve himayesiz kimseler de İslami çağrıya uyan Müslümanlar arasında yer almıştı. İlginçtir ki Haşimoğulları'ndan Ebu Talib de dâhil olmak üzere Mekke kabile lideri konumunda olanlardan hiç kimse davete katılanlar arasında yoktu.

Parçaya göre aşağıdaki ifadelerden hangileri yanlıştır?

- I. Genelde genç yaşta olanlar Müslüman olmuşlardır.
II. Sadece kırk yaşın altındakiler Müslüman olmuşlardır.
III. Toplumun değişik kesimlerinden fertler Müslüman olmuşlardır.
IV. İlk Müslümanların hepsi önde gelen kabilelere mensup zenginlerdi.
V. Önce Mekke kabile lideri konumunda olanlar Müslüman olmuşlardır.

- A) I - II - III
B) I - III - IV
C) II - III - V
D) II - IV - V
E) III - IV - V

4. Hz. Muhammed (s.a.v.) kırk yaşına ulaştığında Hira'da bulunduğu 610 yılı Ramazan ayının yirmi yedinci gecesi, Cebrail (a.s.) vasıtasıyla gelen "Oku!" emriyle Allah (c.c.) tarafından peygamber olarak görevlendirilmiştir. İlk vahyin ardından yaşadıklarını eşi Hz. Hatice'ye anlattı. Hz. Peygamber'i dikkatle dinleyen Hz. Hatice, onu, Varaka b. Nevfel'e götürüp olanları bir de Varaka'ya anlatmasını istedi. İncil ve Tevrat'a hâkim yaşlı bir Hristiyan olan Varaka, Allah Resulü'ne (s.a.v.) gördüğünün bütün peygamberlere ilahi emirleri ulaştıran vahiy meleği Cebrail (a.s.) olduğunu söyleyerek onu peygamberlikle müjdeledi. Ardından da: "Seni yalanlayacaklar, sana savaş açıp bu şehirden çıkaracaklar. Şayet o günlere ulaşsam mutlaka sana yardımcı olacağım." dedi.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargıların hangilerine ulaşılabilir?

- I. Peygamberler insanlar arasından seçilmiştir.
II. Varaka b. Nevfel de daha önce vahiy almıştır.
III. Peygamberlik görevini Varak b. Nevfel vermiştir.
IV. Tüm peygamberlere vahyi Cebrail (a.s.) getirmiştir.
V. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) hicret edeceği söylenmiştir.

- A) I - III - IV
B) I - IV - V
C) II - III - IV
D) II - III - V
E) III - IV - V

5.

I. Mekkeliler Peygamberimize risalet sonrasında şair, sihirbaz, kâhin diyerek iftira atmış, ancak onun güvenilirliğine karşı hiçbir söz söyleyememişlerdir.

II. Hz. Peygamber tebliğinin başlangıcında Mekkelilere “Şu dağın ardında düşman var, üzerinize baskın düzenleyecek desem bana inanır mısınız?” diye sorduğunda “Elbette inanırız çünkü şimdiye kadar senin yalan söylediğini duymadık.” demişlerdir.

III. Çok zeki biri olan Peygamberimizin risalet öncesinde Hacerülesved’i yerine yerleştirme şerefini paylaşamayan Mekke’li kabile liderlerine sunduğu çözüme hepsi razı olmuş ve sevinmiştir.

IV. Cahiliye toplumu içinde büyümesine rağmen putlara tapmamış, küfür ve şirkten uzak durmuş, dönemin yaygın kötülüklerinden hiçbirine bulaşmamış, tertemiz bir hayat sürmüştür.

Verilen maddelerle ilgili aşağıdaki Peygamberlerin sıfatlarından hangisine bir örnek verilmemiştir?

- A) Emanet
- B) Fetanet
- C) İsmet
- D) Sıdk
- E) Tebliğ

6. Hz. Peygamber otuz beş yaşında iken Mekkeliler Kâbe’yi yeniden inşa etmeye karar verdiler. Kâbe’nin tamiratı Hacerülesved hizasına gelince kabileler arasında anlaşmazlık çıktı. Mescidin kapısından ilk giren kişiyi hakem tayin ettiler. İlk gelen kişinin Hz. Muhammed (sav.) olduğunu gördüklerinde memnun oldular ve onun vereceği karara razı olacaklarını söylediler. Meseleyi anlatıp çözüm bulmasını istediler. Hz. Peygamber hemen hırkasını yere sererek Hacerülesved’i üzerine koydu. Her kableden birer kişiye hırkanın kenarlarından tutturarak konulacağı yere getirtti. Sonra da Hacerülesved’i eliyle yerine yerleştirdi. Böylece çıkması muhtemel bir çatışma önlenmiş, hiç bir kabilenin gücenmesine fırsat verilmeden sorun halledilmiş oldu.

Verilen metinden Hz. Peygamber’in hangi özelliği çıkarılamaz?

- A) Merhametli olması
- B) Adaletli olması
- C) Güvenilir ve emin olması
- D) Fetanet sahibi zeki bir insan olması
- E) Barış yanlısı bir tutum sergilemesi

7. Kays b. es-Saib, birlikte ticaret yaptığı Hz. Muhammed’den(sav) daha dürüst bir ortağı olmadığını, ortaklığı süresince ondan herhangi bir muhalefet görmediğini söylemiştir. Hz. Peygamber ile ortaklıklarını şöyle anlatmaktadır: “Muhammed(sav) Mekke dışına seyahate çıktığında kendisine bir iş tevdi etsem döndüğünde beni tamamen razı edecek bir şekilde hesap görmeden evine gitmezdi. Buna karşılık bana bir iş havale ettiği durumlarda yolculuktan döndüğümde herkes kendi malı ve kârıyla ilgili sorular sorarken o, işin akıbetini değil sağlık ve sıhhati mi sormakla yetinirdi.”

Metinden hareketle Hz. Peygamber’in ticari anlayışı hakkında hangisi söylenemez?

- A) Hak, hukuk ve adalete önem verirdi.
- B) Kendi çıkarlarını ön planda tutardı.
- C) Sorumluluk ve disiplin sahibiydi.
- D) İnsanları memnun etmeyi önemserdi.
- E) Eşyadan ziyade insana değer verirdi.

8.

- I. Erkeklerin kadınlar, kadınların da erkekler üzerinde hakkı olduğunu söylerdi.
- II. Eşinin fikrine değer verir, yeri geldiğinde fikrini sorar, istişare ederdi.
- III. Çok işi olmasına rağmen her gün ailesine zaman ayırır, onlarla sohbet ederdi.
- IV. Aile fertlerine şefkatli davranılmasını emreder, aile içi şiddeti yasaklardı.
- V. Çocuklarıyla yakından ilgilenir, torunlarıyla şakalaşır, devesine bindirip gezdirirdi.

Verilenlerden hangileri Peygamberimizin aile ilişkileri ile ilgili davranış örneklerindendir?

- A) I, III ve IV
- B) I, III ve V
- C) II, III ve V
- D) II, IV ve V
- E) III, IV ve V

9. Hz. Muhammed (sav.) yirmi yaşında bir genç olmasına rağmen, Mekke'nin ileri gelenlerinden oluşan Hilfü'l-fudûl'a katılmıştı. Sonraları bu antlaşmadan övgüyle bahsetmiş ve şöyle buyurmuştu: "Abdullah b. Cüdan'ın evinde yapılan antlaşmaya ben de katıldım. Benim için o antlaşmada bulunmak çok değerli kıvı tıylı deve sürülerine sahip olmaktan daha sevimlidir. Ben o antlaşmaya bugün dahi çağrılısam derhal kabul ederim."

Aşağıdakilerden hangisi Hz. Muhammed'in (sav) bu antlaşmaya katılmasının nedenlerinden biri değildir?

- A) Toplumsal olaylara karşı duyarlı olması.
B) Hakka ve adalete önem vermesi.
C) Ataları gibi yönetici olup Mekke'yi yönetmek istemesi.
D) İnsanlara yardım etme duygusunun olması.
E) Hayırlı ve güzel işlerde işbirliğine açık olması.

10.

- I. Dağınık hâlde yaşayan Kureyşlileri birleştirip Mekke şehir devletini kurmuş aynı zamanda Kâbe hizmetlerini düzene koyup hac ibadetini organize etmiştir.
II. Komşu ülkelerin krallarıyla görüşüp ticaret kervanlarının yol emniyetinin sağlanması için çeşitli anlaşmalar yapmıştır.
III. Kâbe'yi yıkmak için gelen Yemen Kralı Hassân b. Abdülkılâl'in ordusunu bozguna uğratarak Kâbe'yi korumuştur.
IV. Uzun zamandır kayıp durumda olan zezem kuyusunu bularak yeniden faaliyete geçirmiştir.

Yukarıda Hz. Peygamberin atalarının yaptığı önemli işler verilmiştir. Bu işleri yapan atalarının isimleri hangi seçenekte doğru olarak sıralanmıştır?

- A) Abdülmuttalib, Hâşim, Kusay, Fihir
B) Hâşim, Fihir, Kusay, Abdülmuttalib
C) Hâşim, Kusay, Abdülmuttalib, Fihir
D) Kusay, Hâşim, Fihir, Abdülmuttalib
E) Kusay, Abdülmuttalib, Fihir, Hâşim

11. Mekke'nin ileri gelenlerinden Ebu Süfyan, Utbe b. Rebîa, Ebu Cehil, Nadr b. Hâris ve Ümeyye b. Halef gibi şahıslar, risaleti inkâr sadesinde Hz. Peygamber ile münazara ve münakaşa içinde olmuşlardı. Onlar, Hz. Muhammed'den (s.a.v.) sürekli mucizeler talep etmek suretiyle kendisini zor durumda bırakmayı ve toplum nazarında etkisiz kılmayı planlıyorlardı. Hz. İsa'nın yaptığı gibi atalarından bazılarını diriltmesini, Hz. Süleyman gibi rüzgârı emirlerine vermesini isteyen Ebu Cehil'in taleplerini Hz. Peygamber hiçbir zaman dikkate almamıştır. İstedikleri şeylerin Allah'ın (c.c.) takdirinde olduğunu, kendisinin ancak tebliğle görevlendirildiğini ifade edip onlarla tartışmaya girmemiştir.

Parçaya göre aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Hz. İsa, ölü kimseleri dirilterek mucize göstermiştir.
B) Peygamberler istedikleri zaman mucize göstermişlerdir.
C) Hz. Muhammed (s.a.v.) hiçbir zaman mucizeye önem vermemiştir.
D) Tartışan kişiler gösterilen mucizeyle Hz. Peygambere inanmışlardır.
E) Diğer peygamberlerin aksine Hz. Peygambere mucize verilmemiştir.

12. Cahiliye devri Arapları, kamerî esasa göre tespit ettikleri yılın on iki ayından sekizini “olağan aylar” ve Zilkade, Zilhicce, Muharrem, Receb aylarını ise “dört haram ay” şeklinde ikiye ayırıyorlardı. Bu aylardan Zilkade on birinci, Zilhicce on ikinci, Muharrem birinci ve Receb yedinci aydı. Söz konusu dört ayın bu şekilde adlandırılması bu aylarda savaşın haram kılınması, işlenen sevap veya günahlara başka zamanlarda yapılanlardan daha fazla mükâfat veya ceza verilmesi, böylece yılın diğer aylarından farklı bir önem ve saygınlığa sahip bulunmaları sebebiyledir. Zilkâde, Zilhicce, Muharrem ve Recep ayında Ukâz, Zülmecâz ve Mecenne’de panayırlar kurulurdu. Her türlü çatışmanın haram olduğu bu aylarda dinî yasaklar çiğnenerek zaman zaman savaşlar da meydana gelirdi.

Haram aylarda yapılan bu savaşlar aşağıdakilerden hangisiyle isimlendirilir?

- A) Harb
- B) Ficâr
- C) Cenk
- D) Asabiyet
- E) Eyyâmü’l-Arab

13. İslam tarihi için Arap Yarımadası’nın en önemli bölgesi hiç şüphesiz ki Hicaz’dır. Zira İslam dini bu bölgenin önemli şehirlerinden birinde doğmuş ve buradan tüm dünyaya yayılmıştır. Kurak ve sıcak bir iklime sahip olması, düzensiz yağışlar alması ve konumu dolayısıyla tarih boyunca birçok defa sel baskınlarına uğramıştır. “Ekin bitmeyen bir vadi” olarak nitelenmiş olan bu şehir Kur’an-ı Kerim’de farklı isimlerle de anılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu isimlerden biri değildir?

- A) Yesrib
- B) Bekke
- C) Mekke
- D) Ümmü’l-kurâ
- E) Beledü’l-emin

14.

- I. Hicaz bölgesi, ticaret yolları üzerinde bulunması sebebiyle önemli bir konuma sahiptir.
- II. Yemenin Ezd kabilesine mensup Evs ve Hazrec, Hicaz’ın Taif şehrine göç etmiştir.
- III. Hz. İbrahim’in duası sebebiyle Kâbe ve çevresi harem olarak belirlenmiştir.
- IV. Medine şehri, Mekke ileri gelenlerinin yazlık şehri olma özelliğine sahiptir.
- V. Hicaz’ın dinî merkezi konumundaki Mekke şehrinin ilk sakinleri Âmalikalılardır.

İslamiyet öncesi Hicaz’ın durumu ile ilgili yukarıda ifade edilen bilgilerden hangileri yanlıştır?

- A) I ve III
- B) II ve IV
- C) II ve V
- D) III ve IV
- E) IV ve V

15. (I) İslam’ın doğduğu sırada Hicaz bölgesinde yazı bilinmekle beraber yaygın olmadığı için Mekke’de çok az kişi okuryazardı. (II) Okuma yazma bilenlerin sayısının az olmasından dolayı dolayı kültürel gelişim sağlanamamıştı. (III) Cahiliye Dönemi’nde bilgiler, hatıralar ve edebi ürünler hafızalarda muhafaza edilerek nesilden nesile aktarılıyordu. (IV) Sözlü rivayet esas olduğundan toplumsal hayatta şiirin yanı sıra güzel söz söylemek de oldukça önemseniyordu. (V) İslam’ın okuma yazmaya verdiği öneme paralel olarak yazı da gelişmiş, okuryazar sayısında artış olmuştur.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde/hangilerinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) III - IV
- D) IV - V
- E) II - III - IV

16. Hz. Peygamber'in hayatını sahih kaynaklardan doğru bir şekilde öğrenmek gerekmektedir. "İbadetleri nasıl yerine getirirdi, düşmanlarıyla nasıl mücadele ederdi, günlük hayatı nasıldı, haksızlıklar karşısında nasıl davranırdı, üzülduğünde ne yapardı, nasıl bir eştı, nasıl bir babaydı, neye güler neye ağlardı?" gibi birçok soru ancak onun hayatı öğrenildiğinde cevaplanabilir. Siyer ilmi Peygamberimizin hayatını bir bütün olarak ele alırken; onun sadece dış görünüşü, yaşayışı, şahsi hayatı gibi beşerî yönünü anlatan veya gazve ve seriyyelerini ele alan eserler de telif edilmiştir. Örneğini Hz. Peygamber'in Medine Dönemi'ndeki askerî faaliyetlerini kendine konu edinen, savaş hukuku ve diplomatik ilişkiler açısından da son derece önemli bilgiler içeren kitaplar yazılmıştır.

Bu parçada belirtilen ve konusu itibarıyla Medine Dönemi'ni kapsayan eser türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Siyer
- B) Hilye
- C) Şemâil
- D) Meğâzî
- E) Tabakât

17. İbn Sa'd, et-Tabakâtü'l-kübrâ isimli eserine Hz. Peygamber'in Tevrat ve İncil'deki sıfatlarıyla başlamıştır. Arkasından onun ahlaki ve şahsi özellikleri, konuşma, yürüme, giyinme, yeme içme gibi daha sonraki dönemlerde müstakil kitaplarda işlenecek olan konulara yer vermiştir. Hz. Peygamber'in dış görünüşü, yaşayışı, şahsi hayatı gibi beşerî yönünü anlatan ve bu türe ait terimi ilk defa kullanarak eser yazan Tirmizî'ye örnek olan İbn Sa'd bu konuda onu etkilemiştir.

Yukarıdaki paragrafta hakkında bilgi verilen Tirmizî'nin eseri hangi türe girmektedir?

- A) Siyer
- B) Tarih
- C) Meğâzî
- D) Şemâil
- E) Tabakât

18. Peygamberimizin çocukluğuyla ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğrudur?

- A) Fatma bint Esed, Halime Hatun ve Ümmü Eymen ona annelik yapan hanımlardır.
- B) 571 yılında, Fil Vakası'ndan yaklaşık elli beş gün önce Mekke'de doğmuştur.
- C) Annesi Âmine Mekke'ye 190 km. uzaklıkta olan Ebva'da vefat etmiştir.
- D) Beni Sa'd yurdunda sütannesi Halime Hatun'un yanında iki yıl kalmıştır.
- E) Amcası Ebu Talib ile birlikte Yemen'e ticaret için gitmiştir.

19. Hz. Peygamber'in siyeri, Kur'an'daki birçok ayeti daha iyi anlamamız hususunda temel bir kaynaktır. Siyer sayesinde Hz. Peygamber ve çevresindekilerin yaşadıkları olayların bize taşınıyor olması mevcut bilginin miras bırakılması bakımından önemlidir. Kur'an'da emredilmekle birlikte detayları Hz. Peygamber'in uygulamalarıyla şekillenen namaz ve hac gibi ibadetlerin bilgisinin bize ulaşmasında siyer ilminin önemli bir yeri vardır. Ayrıca Hz. Peygamber'in hayatının sağlıklı bir şekilde bilinmesi, dini anlamada ve yaşama da bir müştereklik, bir benzerlik sağlayacaktır.

Aşağıdaki ayetlerden hangisi verilen metin ile ilişkilendirilemez?

- A) "... O hâlde siz (gerçek) müminler iseniz Allah'tan korkun, aranızı düzeltin, Allah ve Resulü'ne itaat edin." (Enfâl suresi, 1. ayet.)
- B) "Andolsun ki o ağacın altında sana biat ederlerken Allah, o müminlerden razı olmuştur. Kalplerinde olanı bilmiş, onlara güven duygusu vermiş ve onları pek yakın bir fetihle ödüllendirmiştir." (Fetih suresi, 18. ayet.)
- C) "... Peygamber size ne veriyse onu alın, size ne yasakladıysa ondan da sakının. Allah'tan korkun..." (Haşr suresi, 7. ayet.)
- D) "Andolsun ki Resulullah; sizin için, Allah'a ve ahiret gününe kavuşmayı umanlar ve Allah'ı çok zikredenler için güzel bir örnektir." (Ahzâb suresi, 21. ayet.)
- E) "(Resulüm!) Onlar senden azabın çabuk gelmesini istiyorlar. Allah vaadinden asla dönmeyiz..." (Hac suresi, 47. ayet.)

20. Müminler, yaratılış gayesine uygun olarak Allah’a (c.c.) kulluk görevini hakkıyla yerine getirebilmek için Hz. Muhammed’in (s.a.v.) rehberliğine muhtaçtır. Allah’ın (c.c.) emirlerinin ilk muhatabı olan Hz. Peygamber gönderilen emirleri en doğru şekilde uygulamış, gerektiğinde açıklamalar yapmıştır. Kur’an-ı Kerim’de ayrıntılarıyla yer almayan bir kısım hususlar Allah Resulü’nün izah ve uygulamalarıyla açıklığa kavuşmuştur. Öyle ki bazı ibadetleri Peygamberimizin sünneti olmaksızın sadece ayetlere bakarak yerine getirmek mümkün değildir. Rabbimiz, yüce kitabımızda Müslümanların sahip olması gereken ahlaki erdemleri ve uzak durması gereken kötü davranışları da açıkça belirtmiştir. Ahlakı Kur’an olan Peygamberimiz, Cenab-ı Hakkın çizdiği sınırlara tam anlamıyla riayet etmiş, Müslümanlar için bir “üsve-i hasene” olmuştur.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Hz. Peygamber ahlak konusunda da Müslümanlara örnek olmuştur.
- B) Peygamberimizin uygulamaları ayetlerde ibadet olarak belirtilmiştir.
- C) İbadetlerden bazıları Kur’an-ı Kerim’de ayrıntılarıyla yer almamıştır.
- D) Müslümanlara rehber olan Hz. Peygamber ahlakını Kur’an’dan almıştır.
- E) Hz. Peygamber kendisine gönderilen emirleri uygulamış ve açıklamıştır.

T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Din Öğretimi Genel Müdürlüğü

Fıkıh

1. Üç kişiden ikisinin fısıldaşarak konuşmaları, yalnız kalanın kalbine fitne düşürüp kendisi hakkında konuştukları zannını doğurmakta ve onu üze-bilmektedir. Bu türden yanlış anlaşılmalardan insan-ları dışlanmış ve güvensiz hissettirdiği gibi sosyal hayatı da olumsuz etkilemektedir. Bunun gibi hikmetlerle Peygamberimiz, “Üç kişi oldukları-nda, ikisi üçüncülerini bırakıp gizlice konuşmasın-lar.” (Buhârî, İsti’zân, 45.) buyurarak bu durumu yasaklamış ve gerek ferdin gerekse de toplumun huzurunu sağlamayı hedeflemiştir. Âlimler, top-luluk içinde bir kimsenin yalnız bırakılarak kendi aralarında farklı bir dille konuşmalarını bu hadis-le kıyaslayarak yasaklamışlardır. Böylece kıyas delili kullanılarak hakkında hüküm olmayan baş-ka bir meseleye çözüm üretilmiştir.

Kıyas delilinin bağlı bulunduğu unsurları da dü-şündüğümüzde verilen bu bilgilerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A. “Üç kişi olduklarında, ikisi üçüncülerini bı-rakıp gizlice konuşmasınlar.” hadisi kıyasa delil olmuştur.
- B. Bir kişinin yalnızlaştırılarak yanında yabancı dille konuşulması meselesi “fer”dir.
- C. Üç kişinin olduğu yerde iki kişinin aralarında konuşmaları meselesi “asıl”dır
- D. Ferdin içinde bulunduğu ortamda yalnızlaş-tırılıp kendini güvensiz bir durumda hissetmesi kıyasın illetlerinden biridir.
- E. Kıyastaki asıl meselenin hükmü haram, “fer”in hükmü ise mekruhtur.

2.

- I. Kitabü'l-Asl, İmam Muhammed
II. Risale, İmam Şâfi
III. el-Umm, İmam Şâfi
IV. Kitabü'l-Harac, İmam Yusuf
V. Mustasfâ, İmam Gazzâli
Yukarıda Fıkıh usul ve fûru ile ilgili kitaplar ve yazarlar birlikte verilmiştir.

Bu eserlerden hangisi/hangileri usul kitaplarıdır?

- A. III-V
B. I-II-III
C. II-IV-V
D. Yalnızca V
E. I-II-III-IV

3. Bireyi veya toplumu ilgilendiren bir meselenin dinî yönünün doğru bir şekilde anlaşılabilmesi için fıkıh ilminin diğer ilimler ile ilişki kurması gereklidir. Buna göre günümüzde yaygın olarak oynan iddia oyunları hakkında hüküm çıkarabilmesi için fıkıh ilminin hangi ilimler ile ilişkisi olması gerekmektedir.

- A. Tefsir - Hadis - Mantık
B. Hadis - Tefsir - Kelam
C. Siyer - Tasavvuf - İktisat
D. Mantık - Kelam - Tasavvuf
E. Tefsir - Hadis - Siyer

4.

- I. “Eşyada asıl olan mübahlıktır.”
II. “Helaller asıl, haramlar istisnadır.”
III. “Helal, Allah’ın kitabında helal kıldığı ha-ram da Allah’ın kitabında haram kıldığı şeydir. Hakkında bir şey söylemedikleri ise sizin için ya-saklanmayıp serbest (mübah) bırakılmıştır.”

Yukarıda yer alan ifadeler fıkıh ilminin hangi temel ilkesi ile ilgilidir?

- A. Tekliflerde kolaylık
B. Helallerde genişlik
C. Kamu yararının gözetilmesi
D. Adaletin gözetilmesi
E. Muamelatta kolaylık

5.

- “Allah bir kimseyi ancak gücü ölçüsünde mü-kellef kılar...” (Bakara suresi, 286. ayet.)
• Kişinin ehliyetli ve sorumlu olması için bazı şartları taşıması gerekir.

Ehliyetin şartları ve ehliyeti kısıtlayan durumlar açısından aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A. Müslüman olmayan birinin zekât vermesi
B. Yeni Müslüman olan birinin iman etmeden önceki namazlarını kaza etmesi
C. Altı yaşında bir çocuğun başkasına ait bir mala verdiği zarardan sorumlu olmaması
D. Temyiz dönemindeki bir çocuğun başkasına yaptığı bağışın geçersiz olması
E. Temyiz dönemindeki bir çocuğun hacca git-mesi

6. Aşağıda verilen mükellefin görevleri ve ilgili oldukları örnek eşleştirmelerinden hangisi **yanlıştır**?

- A. Farz-ı kifâye - Şahitlik yapmak
- B. Müekked sünnet - Ezan
- C. Tahrimen mekruh - Gürültü yaparak çevreyi rahatsız etmek
- D. Müstehap - Sabah namazının ortalık aydınlanıncaya kadar geciktirmek
- E. Haram li gayrihî - Cuma namazı vaktinde alışveriş yapmak

7. Ruhsat, genel olan azimet şeklindeki hükümleri yapmakta sıkıntı duyan mükellefi bu sıkıntıdan kurtarmak için konulan istisnalardır.

Aşağıdakilerden hangisi ruhsat ile ilgili bir örnek değildir?

- A. Açlıktan ölecek durumda kalan kimsenin murdar et yiyerek karnını doyurabilmesi
- B. Hasta veya yolcuların farz olan Ramazan orucunu ertelemeleri
- C. Kolu alçıda olan birinin abdest alırken alçının üzerine mesh etmesi
- D. Seferi (yolcu) olan kimsenin dört rekâtlı namazları iki rekât olarak kılması
- E. Suyun değmesi hâlinde sağlığı zarar görecektir bir hastanın gusül niyetiyle teyemmüm etmesi

8.

- I. Kur'an ve hadislerde haram kılınan şaraba kıyasla sarhoşluk veren bütün alkollü maddelerin haram sayılması
- II. Peygamberimizin vefatından sonra Kur'an-ı Kerim'in mushaf hâline getirilmesinde sarih icmanın olması
- III. Cuma namazının sadece erkeklere farz olması
- IV. Yalan yere şahitlik yapmanın haram olması
- V. Unutarak yiyip içen kimsenin orucunun bozulmaması

Edille-i erbaa kapsamında hükmü verilen meseleler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak sıralanmıştır?

- A. I, II, III ve IV
- B. I, II, III ve V
- C. I, II, IV ve V
- D. I, III, IV ve V
- E. II, III, IV ve V

9. Aşağıdakilerden hangisi ülkemizde 2017 yılında Müslümanların helal ürün ve belgelendirme talepleri için kurulan kurumun adıdır?

- A. Helal Gıda Kurumu (HGK)
- B. Helal Gıda Tescil Kurumu (HGTK)
- C. İslami Gıda Akreditasyon Kurumu (İGAK)
- D. Helal Akreditasyon Kurumu (HAK)
- E. Helal Gıda Üretim Kurumu (HGÜ)

10.

- I. Namaz kıldığı gibi namaz kılmamız konusunda bizleri uyarması
- II. Yırtıcı ve zehirli hayvanların etinin yenmesini haram kılması
- III. Ana babaya iyi davranılmasını emretmesi
- IV. Cuma namazının sadece erkeklere farz olduğunu açıklaması

Yukarıda Peygamberimizle ilgili verilen durumlar kaynak olması açısından sünnetin çeşitlerinden sırası ile hangisine birer örnektir?

- A. Tahsîs - Tekîd - Teşrî - Tebyîn
- B. Tebyîn - Teşrî - Tekîd - Tahsîs
- C. Teşrî - Tebyîn - Tekîd - Tahsîs
- D. Tebyîn - Teşrî - Tahsîs - Tekîd
- E. Tahsîs - Teşrî - Tekîd - Tebyîn

11.

- I. Fıkıh ilmi ile meşgul olan âlimlere fâkih denir.
- II. Hukuka dair tüm alanları kapsar.
- III. İslam dininin uygulamaya dair tüm meseleleri ile ilgilenip çözümler üretmeye çalışır.
- IV. Bu alanda kişinin kendine gerekli olan bilgileri öğrenmesi sünnettir.
- V. Usul ve kuralların ön, uygulama sahasının gerisinde olduğu bir ilim dalıdır.

Fıkıh ilmi ile ilgili olarak yukarıda verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

- A. I, II ve III
- B. I, II ve IV
- C. I, II ve V
- D. I, III ve V
- E. I, IV ve V

12.

“ Ey iman edenler! Kendiniz, ana babanız ve en yakınlarınızın aleyhine de olsa Allah için şahitlik yaparak adaleti titizlikle ayakta tutan kimseler olun. (Şahitlik ettikleriniz) zengin veya fakir de olsalar (adaletten ayrılmayın). Çünkü Allah ikisine de daha yakındır. (Onları sizden çok kayırır.) Öyle ise adaleti yerine getirmede nefsinize uymayın. Eğer (şahitlik ederken gerçeği) çarpıtırmanız veya (şahitlikten) çekinirseniz (bilin ki) şüphesiz Allah yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır.” (Nisâ suresi, 135. ayet)

Fıkıh ilminin temel ilkelerinden biri olan adaletin gözetilmesi ile ilgili verilen ayet mealleri

- I. Adaletin uygulanması ile ilgili durumlarda zenginlik ya da fakirlik hakka riayet temel ölçü olmalıdır.
- II. Allah Teâlâ kullarından adaleti titizlikle sağlamalarını istemektedir.
- III. Kişi anne, baba ve yakınlarına karşı sorumluluklarını onları incitmeksizin rızaları doğrultusunda yerine getirmelidir.
- IV. Kişi haksız olmaları halinde yakınlarının zararına da olsa adil şahitlik yapmalıdır.
- V. Makam, mevki, mal gibi araçlar Allah'ın (c.c.) lütfudur ve şükürünü adaletli davranarak yerine getirmelidir.

Yukarıda verilen yargılarından hangileri ile doğrudan ilgilidir?

- A. I, II ve III
- B. I, II ve IV
- C. I, II ve V
- D. I, III ve IV
- E. II, III ve IV

13. Mehmet, çiftçilikle meşgul olan ailesini damla sulama sisteminin tarlalarına kurulumu için ikna etmiş, hasat mevsimi geldiğinde de büyük bir kar sağlamışlardı. Babası, Mehmet'e elde edilen ürünlerin zekâtını hesaplama gibi bir görev de vermişti. Fıkıh dersi hocasından bir bedele karşılık sağlanan her türlü sulama ve gübreleme işlemi sebebi ile ürünlerin zekâtının yirmide bir olarak verileceğini öğrenerek zekâtı doğru şekilde hesaplamıştı.

Yukarıda verilen örnek olay fıkıh ilminin hangi amacının gerçekleşmesine yönelik bir durum değildir?

- A. Kişilerin hak ve sorumluluklarını belirlemesi
- B. Hakların ihlalini ve vazifelerin ihmalini önlemesi
- C. Kur'an ve sünnette yer alan hükümleri, yaşam tarzına dönüştürmesi
- D. Allah'ın rızasına uygun bir hayat yaşanmasına katkı sağlaması
- E. İmanın esaslarını kulun doğru yorumlayabilmesi

14. Aşağıdakilerden hangisi Fıkıh mezheplerinin genel özelliklerinden biri değildir?

- A. Din değil, dinin yorumudur.
- B. Yeni gelişmeler karşısında farklı çözümler üretir.
- C. Gerçekleşme ihtimali olan durumlar üzerinde de hükümler ortaya koymuşlardır.
- D. İslam'daki fikir özgürlüğünün ve düşünce zenginliğinin göstergesidir
- E. İctihat farklılığından dolayı ortaya çıkmıştır.

15.

- I. Güncel fıkhi meselelerde çözümlerin uygulandığı pilot bölgeler oluşturulmuştur.
- II. Helal ve Sağlıklı Gıda Kongre ve Sempozyumları düzenlenmiştir.
- III. İlahiyat ve Gıda Mühendisliği Fakülteleri iş birliği ile helal gıda tesisleri kurulmuştur.
- IV. İslam'a dayalı kanunlar hazırlanması için komisyonlar oluşturulmuştur.
- V. Üniversitelerde İslam hukuku bölümleri kurulmuştur.

Fıkıh ilminde son dönemde yapılan çalışmalar dikkate alındığında yukarıda verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

- A. I-II-IV
- B. I-II-V
- C. II-III-V
- D. II-IV-V
- E. III-IV-V

16. Aşağıdakilerden hangisi müçtehidin içtihat yapabilmesi için gerekli olan yeterlilik şartlarından birisi değildir?

- A. Fıkıh ilmini, tarihini ve kaynaklarını iyi bilmelidir.
- B. Kesin delil olsun olmasın her hükümde içtihat yapabilmelidir.
- C. Toplumun değişen hayat şartlarını, ihtiyaçlarını, örf ve adetlerini iyi bilmelidir.
- D. İctihat yaparken dinin genel amaçlarını göz önünde bulundurmalıdır.
- E. Kur'an ve sünneti anlayabilecek derecede Arapça'yı iyi bilmelidir.

17. Resulullah (s.a.v.) Muaz b. Cebel'i (r.a.) Yemen'e vali olarak gönderirken ona sorar: Resulullah: "Ne ile hükmedeceksin?" Muaz: "Allah'ın Kitabı ile." Resulullah: "Ya onda açık bir hüküm bulamaz isen? Muaz: "Resulünün sünneti ile." Resulullah: "Onda da bulamaz isen?" Muaz: "İçtihat ederim, meseleyi çözümsüz bırakmam." "Bu cevaplar üzerine Resulullah:

"Resulünün elçisini muvaffak kılan Allah'a hamdolsun" buyurur. (Ebû Dâvud, Akdiye, 11.)

Yukarıdaki olay mezheplerin ortaya çıkmasına sebep olan hangi etkene örnektir?

- A. Müçtehidlerin bazı hadislerle ulaşamamasından kaynaklanan ihtilaflar
- B. Ayet ve hadislerin anlaşılmasında ve yorumlanmasındaki görüş ayrılıkları
- C. Âlimler arasındaki tartışmalar ve farklı usuller
- D. Farklı fikrî yaklaşımların ön plana çıktığı merkezlerin kurulması
- E. Yeni toplumsal ihtiyaçların ve fıkhi sorunların ortaya çıkması

18. Aşağıdakilerden hangisi Şîî mezhep imamlarından biridir?

- A. İmam Ahmed b. Hanbel
- B. İmam Âzam Ebû Hanife
- C. İmam Mâlik b. Enes
- D. İmam Muhammed b. İdris
- E. İmam Zeyd b. Ali

19.

- I. İBADÂT: Abdest, gusül, namaz, zekât, hac, kurban gibi ibadetler
- II. MUAMELÂT: Alım satım, kira, havale gibi sosyal hayatla ilgili alanlar
- III. MUHAKEMÂT: Hukuk, kul hakkı, miras, vasiyet, borç gibi haklar
- IV. MÜNAKEHÂT: Nikâh, süt hısımlığı, nafaka gibi aile hayatı ile ilgili durumlar
- V. UKÂBÂT: Kisas, ceza, diyet, hırsızlık gibi dünyevî cezalar

Fıkıh ilminin ana konuları ve ilgili oldukları kavram eşleştirmelerinden hangisi/hangileri yanlıştır?

- A. II-III-V
- B. Yalnızca III
- C. Yalnızca IV
- D. III - IV - V
- E. Yalnızca V

20.

- "(Ne var ki) müminlerin hepsi toptan seferber olacak değildir. Öyleyse onların her kesiminden bir grup din konusunda derin bilgi sahibi olmak ve döndükleri zaman, kavimlerini uyarmak için geri kalsa ya! Umulur ki sakınırlar." (Tevbe suresi, 122. ayet.)

- "Allah kimin hakkında hayır dilerse onu dinde derin anlayış sahibi kılar." (Buhârî, İlim, 10.)

Yukarıdaki ayet ve hadiste altı çizili olarak verilmiş sözcükler hangi kavrama aittir?

- A. Mekâsidü's-Şerîa
- B. Fıkıh
- C. Tefsir
- D. Müçtehit
- E. Fâkih

Hadis

1. Bütün hadislerle ulaşma imkânının ortaya çıktığı hicri 3. asırda bazı âlimler hadisler üzerinde ciddi araştırmalar yapmış, bu konuda uzmanlaşmış ve sahih rivayetleri içeren, ayrıca herkes tarafından kabul gören hadis eserleri meydana getirmişlerdir. Bunların en itibar edilenleri sonradan Kütüb-i Sitte (altı temel hadis kitabı) adıyla meşhur olan eserlerdir. Kütüb-i Sitte'den derlenerek kaleme alınan eserler de bulunmaktadır ve bunlar arasında en meşhur olan eser, İslam âdâb ve ahlakını tespit etmek, günlük hayatında iyi bir Müslüman olarak yaşamak, dünya ve ahiret saadetini elde etmek isteyenlere rehber olmak maksadıyla yazılmıştır. İslam dünyasında Müslümanların el kitabı olan bu eserin, Kur'an-ı Kerim'den sonra en çok okunan kitap olduğu söylenmiştir. Bir kısmı sadece tercüme, bir kısmı ise şerhli olan çeşitli Türkçe neşirleri bulunmaktadır.

Paragrafta bahsedilen eser ve müellifi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Riyâzû's-Sâlihîn/Nevevî
B) el-Câmiu's-Sahih/Buhârî
C) el-Câmiu's-Sahih/Müslim
D) el-Muvatta'/Mâlik b. Enes
E) el-Müsned/Ahmed b. Hanbel
2. Hz. Muhammed (s.a.v.), Vedâ Haccı esnasında söylediği "Burada bulunanlar, sözlerimi bulmayanlara iletin!" (Buhârî, İlim, 9; Müslim, Hac, 446.) şeklindeki hadisi ile "Sözümü işiten ve işittiği şekilde bir başkasına ulaştıran kişinin Allah yüzünü ak etsin" (Tirmizî, İlim, 7.) anlamındaki hadisinde ashabına tavsiyelerde bulunmuştur. Bu emirleri dikkate alan sahabe, Peygamber Efendimiz devrinde ondan aldıkları bilgiyi başkalarına da taşımanın gayreti içinde olmuştur.

Paragrafa göre;

- I. Hadislerin nakledilmesine izin verilmiştir.
II. Hadis ilmi bizzat Hz. Peygamber tarafından kurulmuştur.
III. Hadislerin sadece sözlü olarak rivayet edilmesi istenmiştir.

İfadelerinden hangisi/hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

3. Hadis ilminin gelişme dönemleri göz önünde bulundurulduğunda aşağıda verilmiş olan bilgilerden hangisi **yanlıştır**?

- A) Hz. Peygamber Dönemi: Verilen izin sonrasında hadislerin yazılması.
B) Sahabe Dönemi: Hadislerin ezberlenerek sözlü olarak nakledilmesi.
C) Sahabe Dönemi: Hadislerin nakledilmek için yazılması.
D) Tâbiîn Dönemi: Rihle faaliyetlerinin başlaması.
E) Tâbiîn Dönemi: Hadislerin yazılarak kayıt altına alınması.

4. Kur'an'ın manalarının açıklanmasını ve ondan hüküm çıkarılmasını öğreten ilim dalına tefsir denir. Tefsir; Allah'ın (c.c.) Kur'ân-ı Kerîm'deki muradını beşerin gücü oranında bulmaya yardımcı olan bir ilim dalıdır. Kur'an-ı Kerim'i ilk defa açıklayan Hz. Muhammed (s.a.v.) olmuştur. O, aynı zamanda hadislerin doğru anlaşılması için de gerektiğinde açıklamalar yapmıştır. Kur'an-ı Kerim'in ayetlerini doğru bir şekilde anlamak için tefsirlere müracaat etmek ne kadar önemli ise hadisleri doğru anlamlandırmak için de onların açıklamalarının yapıldığı eserlere bakmak o derecede önemlidir.

Paragrafta bahsedilen hadis eserlerinin türüne özel olarak verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tedvin
B) Sünen
C) Tasnif
D) Şerh
E) Sahihân

- 5.

- I- Ezberlemek için yazma
II- Nakletme
III- Yazarak kayıt altına alma
IV- İsnad
V- Müzakere

Yukarıda verilenlerden hangisi Tabiîn dönemi hadis çalışmalarıdır?

- A) I-II-III-IV
B) I ve V
C) III-IV-V
D) II-III-IV
E) I-II-IV

6. “İman edip imanlarına zulüm karıştırmayanlar emniyet içinde olanlar işte onlardır.” (En’am suresi, 82. ayet) Bu ayet inince endişelenmeye başlayan sahabe “İçimizde şöyle veya böyle zulmetmeyen, nefsine zulmü karıştırmayan hiç kimse yoktur.” düşüncesiyle Hz. Peygamber’e (s.a.v.) gelip şunları söylediler: Ey Allah’ın elçisi. Bizim hâlimiz ne olacak? Hangimiz zulmetmiyoruz ki? Hz. Peygamber (s.a.v.), bu ayetteki yanlış anlaşılmayı şöyle giderdi: Ayette geçen zulüm şirk anlamındadır. Lokman’ın oğluna “şirk en büyük zulümdür.” (Lokman suresi, 1. ayet) dediğini duymadınız mı? (Müslim, İman, 197)

Bu olaydan hareketle sünnetin Kur’an karşısındaki konumu hakkında aşağıdaki yargılardan hangisi doğrudur?

- A) Sünnet Kur’an’ın yanında dinin ikinci kaynağıdır.
- B) Sünnet lafzıyla ve manasıyla vahy eseridir
- C) Kur’an’ın bütün ayetleri sünnet olmadan anlaşılabilir.
- D) Hz. Peygamber Kur’an’ı tebliğ edip uygulamasını göstermiştir.
- E) Sünnet Kur’an’ın umum ifade eden ayetlerini tahsis eder.
7. Hz. Peygamber “Hesaba çekilen herkes azap görecektir.” deyince Hz. Ayşe, “Ama Allah, ‘Hesabı çok kolay bir şekilde görülecek.’ (İnşikak/8) buyurmuyor mu?” diye sormuştur. Hz. Peygamber, “Burada kastedilen detaylıca hesaba çekilmeyenlerdir. Bu kimselerin amel defterlerine şöyle bir bakılır ve affa uğrarlar. Kim ki detaylıca hesap çekilir, muhakkak azap görür.” buyurmuştur.

Bu rivayet hadis ilminin din bilimlerinden hangisiyle ilişkisini ortaya koyar?

- A) Fıkıh
- B) Akaid
- C) Tefsir
- D) Dil Bilimleri
- E) Siyer

8. Ebû Saîd el-Hudrî demiştir ki: “Resûlullâh ashabına namaz kıldırırken ayakkabılarını çıkarıverdi ve sol tarafına koydu. Bunu gören cemaat de ayakkabılarını çıkardılar. Resûlullah namazı bitirince: ‘Ayakkabılarınızı niçin çıkardınız?’ diye sordu, (Onlar da:) ‘Senin çıkardığını gördük de (onun için) çıkardık.’ dediler. Bunun üzerine Resûlullâh şöyle buyurdu: ‘Bana Cebrail gelip ayakkabılarımda pislik olduğunu haber verdi. Sizden bir kimse mescide geldiği zaman, baksın, ayakkabılarında pislik varsa silsin ve onlarla namaz kılsın.’ buyurdu.” (Ebu Davut, Salat, 91)

Hadisten hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Namaza kılarken Hz. Peygamber’i örnek almalıyız.
- B) Namaz kılmadan önce necasetten taharet sağlanmalıdır.
- C) Sadece Peygambere has özel durumlar vardır.
- D) Hz. Peygamber’in bütün fiilleri taklit edilmelidir.
- E) Temiz olması şartıyla ayakkabı ile de namaz kılınabilir.

9. Sahabeden Seleme b. Ekva (r.a) şöyle demiştir: Peygamber (s.a.v.) bayram hutbesinde:
— “Sizlerden her kim kurban keserse, bayramın üçüncü gecesinden sonra evinde kurban etinden bir şey bulunduğu hâlde sabahlamasın!” buyurdu.

Ertesi sene gelince sahâbîler:

— “Yâ Rasulallah! (Kurban etlerini) geçen sene yaptığımız gibi mi dağıtacağız?” diye sordular.

Rasûlullah şöyle cevap verdi:

— “Bu yıl kendiniz yiyiniz, başkalarına yediniz ve ailenize azık ediniz. Çünkü geçen sene insanlar arasında geçim zorluğu vardı. Bu sebeple ben o sene insanlara yardım etmenizi istedim.” (Buhâri, Edâhi, 25)

Hadisten hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Şartların değişmesiyle hükümler de değişebilir
B) Hz. Peygamberin emirlerinin hikmeti araştırılmalıdır
C) Hz. Peygamberin emirlerine sorgulanmadan uyulmalıdır.
D) Hz. Peygamber toplumun maslahatı için emir verir.
E) Hadislerin hangi şart ve ortamda söylendiği bilinmelidir.

10. Bir gün Resulullah’ın huzurunda bulunduğumuz sırada, elbisesi beyaz mı beyaz, saçları siyah mı siyah, yoldan gelmiş bir hâli olmayan bir adam çıkageldi. Peygamberimizin yanına sokuldu, önüne oturdu, dizlerini onun dizlerine dayadı, ellerini kendi dizlerinin üstüne koydu ve, “Ey Muhammed bana imanı anlat!” dedi. Resulullah: “Allah’a, meleklerine, kitaplarına, Peygamberlerine, ahiret gününe inanmandır. Kadere, hayrına ve şerrine iman etmendir.” buyurdu. (Müslim, İmân, 1, 5.)

Yukarıdaki hadisten hareketle Hadis ilminin hangi İslamî ilimle ilişkili olduğu söylenebilir?

- A) Akaid
B) Fıkıh
C) Tefsir
D) Siyer
E) Belağat

11. Tedvin, sözlük anlamı olarak dağınık malzemenin bir araya toplanması demektir. Hadis tarihi içindeki ıstılahi anlamı ise hafızalarda veya değişik yazı malzemeleri üzerinde dağınık hâlde bulunan hadis metinlerinin herhangi bir sınıflandırmaya tabi tutulmaksızın bir araya getirilmesidir. Zaman olarak “Büyük Tabiiler Devri” diyebileceğimiz birinci asrın sonları, ikinci asrın başlarına ait bir umumi ve resmî toplama olayıdır. Hadis edebiyatına başlangıç teşkil eden resmi ve sistemli bir tedvin faaliyetinin Ömer b. Abdülaziz’in (ö. 101/719) emriyle başladığı kabul edilmiştir. Tedvin hicri ikinci asrın ilk çeyreğinde bitmiş, tasnif dönemi onu takip etmiştir. Tasnif Devri’nde başlayıp süregelen iki ana tasnif sistemi görülmektedir. Bunlardan biri hadislerin onları rivayet eden sahabe ravilerinin isimlerine göre sıralanması (ale’r-ricâl), ikincisi de konularına göre (ale’l-ebvâb) tasnife tabi tutulmasıdır.

Hadis kaynaklarının tedvin ve tasnif edilmesiyle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

- A) Resmî tedvin Emeviler Dönemi’nde başlamıştır
B) Tasnif Dönemi hicri II. asrın ilk çeyreğinde başlamıştır
C) Tedvin Dönemi’nde hadisler belli konulara göre toplanmamıştır
D) Tasnif Dönemi önce, tedvin dönemi ise sonra gerçekleşmiştir
E) Tasnif Dönemi’nde hadisler ravisi ve konusuna göre tasnif edilmiştir

12. Tedvin ilk üç asırda büyük ölçüde tamamlanmış, tasnif faaliyetleri ise yeni ve farklı bir takım türler meydana getirmek suretiyle hızlı bir şekilde gelişmiş ve devam etmiştir. İlk üç asırda derlenen hadisler ve yazılan eserler, hicri 4. asırdan itibaren bir yandan okunup rivayet edilirken, diğer yandan sened, ravi, rivayet, metin ve içerik açısından incelenmeye başlanmıştır. Bu incelemeler neticesinde çok farklı yeni birtakım çalışmalar ortaya çıktığı bilinmektedir. Bu çalışmalardan biri de, bir hadisin veya bir hadis kitabında yer alan rivayetlerin kelime ve kavramlarını açıklamak, anlaşılması zor yerlerini izah etmek, i’rabını belirtmek, hadisten çıkan hükümlere yer vermektir. Hadislerde bu şekilde açıklama ilk defa Hz. Peygamber tarafından yapılmış, onun bazı sözlerini anlamayan ashabın sorularına verdiği cevaplar ilk örneklerini teşkil etmiştir. Bir mec-

liste, “Kardeşine zalim de olsa mazlum da olsa yardım et” demesi üzerine sahabiler zalime nasıl yardım edeceklerini sormuşlar, Resûl-i Ekrem de onun zulüm yapmasına engel olmanın kendisine yardım sayılacağını söyleyerek bu sözünü açıklamıştır (Tirmizî, “Fiten”, 68). Yine bir defasında, kalbinde zerre kadar kibir bulunan kimsenin cennete giremeyeceğini bildirdiğinde bazı sahabiler güzel giyinmeyi herkesin arzu ettiğini söylemişler, Resulullah da Allah’ın (c.c.) güzel olduğunu, güzeli sevdiğini belirterek sözünde geçen kibirden maksadın hakkı kabul etmemek ve onu küçümsemek olduğunu ifade etmiştir (Müslim, “İmân”, 147).

Paragrafla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Paragrafta hadislerin şerh edilmesinden bahsedilmektedir.
- B) Hadislerin şerh edilebilmesi için tek yol soru sorulmasıdır.
- C) Hicri 4. asırdan itibaren hadisler birçok yönden sorgulanmıştır.
- D) Tedvin faaliyeti sonrasında farklı türde hadis eserleri oluşturulmuştur.
- E) Hz. Muhammed (s.a.v.), sözlerinin doğru anlaşılması için gayret göstermiştir.

13. Çok hadis rivayet eden sahabilerden Ebu Hüreyre şöyle der: “Muhacir kardeşlerimiz pazarda ticaretle, Ensar ise bahçelerinde iş gücüyle uğraşırken, Ebu Hüreyre karın tokluğuna Peygambere hizmet ediyor, onların bilmediklerine de şahit oluyordu.” (Buhârî, İlim, 42.)

Ebu Hüreyre’nin değerlendirmesi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Sahabenin hadis bilgisi farklı derecededir.
- B) Muhacirler, maddi olarak Ensar’a yük oluyorlardı.
- C) Ebu Hüreyre, Hz. Muhammed’in (s.a.v.) kölesidir.
- D) Ebu Hüreyre, Hz. Muhammed’in (s.a.v.) sırdaşı idi.
- E) Ebu Hüreyre, Hz. Muhammed’e (s.a.v.) şahitlik yapmıştır.

14.

- I. Nesâî/es-Sünen
- II. Dârimî/es-Sünen
- III. Ebu Dâvûd/es-Sünen
- IV. Mâlik b. Enes/el-Muvatta’
- V. Ahmed b. Hanbel/el-Müsned

Yukarıdaki eserlerden hangileri Kütüb-i Tis’a’da yer alıp Kütüb-i Sitte’de yer almayan eserlerdir?

- A) I - II - III
- B) I - III - IV
- C) II - III - IV
- D) II - IV - V
- E) III - IV - V

15. Peygamber Efendimiz devrinde ashab-ı kirâmdan bir kısmı Resul-i Ekrem’in yanından ayrılmadığı için çok hadis duyma imkânı bulmuş, bir kısmı ise işiyle gücüyle meşgul olmuş ve Efendimizle ancak zaman zaman görüşebilmiştir. Az görüşenler haliyle daha az hadis duymuş ve öğrenmiş, ancak bunlar da eksiklerini diğer sahabilerden öğrenerek telafi etmiştir. Hz. Ömer ise Ensar’dan olan komşusu İtbân b. Mâlik ile ilgili olarak şunu anlatır: “Ensâr’dan bir komşum ile beraber Benî Ümeyye b. Zeyd yurdunda oturuyordum. Burası Medine’nin Avâlî bölgesinde idi. Resulullah’ın yanına nöbetleşe gelirdik. Bir gün o gelir, bir gün de ben geldim. Ben geldiğim zaman o gün vahiy ve başka ne duyarsam haberini komşuma iletirdim. O da geldiği zaman böyle yapardı.”

Paragrafa göre sahabe ile ilgili;

- I. Hadis öğrenme konusunda gayretliyidiler.
- II. Hadislerin nakledilmesine katkı sağlıyorlardı.
- III. İklim dolayısıyla nöbetleşe çalışmayı seviyorlardı.

ifadelerinden hangisi/hangileri doğrudur?

- A)Yalnız I
- B)Yalnız II
- C)Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

16. Tasnif döneminde ilk eser veren âlimlerden bir kısmı hadisleri konularına göre sıralarken, diğer bir kısmı hadislerin ilk ravileri olan sahabileri esas almış ve her sahabinin rivayetlerini toplayan kitaplar yazmışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu türdeki eserlere verilen isimlerden değildir?

- A) Âsâr
- B) Câmi'
- C) Sahih
- D) Sünen
- E) Musannef

17. Hadisleri, sahabe ravilerine göre sınıflandırarak yazılmış hadis kitapları da bulunmaktadır. Bu kitaplarda hadisler; Ehâdîsü Ebî Bekr (Hz. Ebu Bekir'in hadisleri), Ehâdîsü Ömer (Hz. Ömer'in hadisleri) ve Ehâdîsü Osman (Hz. Osman'ın hadisleri) şeklinde açılan başlıklar altında konu gözetilmeksizin sıralanmıştır.

Bu eserlerden sahabe ravilerin sıralaması alfabetik olanlara ne isim verilmektedir?

- A) Sünen
- B) Müsned
- C) Mu'cem
- D) Muvatta'
- E) Musannef

18.

I. Hadisler yazıya geçirilerek kayıt altına alınmaya başlanmıştır.

II. Hadis rivayeti ile yakından ilgilenenler sened sormaya başlamışlardır.

III. Art niyetli bazı kimseler çeşitli sebeplerle hadis uydurmaya başlamıştır.

Yukarıda belirtilen gelişmeler hangi dönemde olmuştur?

- A) Tasnif dönemi
- B) Tâbiîn dönemi
- C) Sahabe dönemi
- D) Tedvin dönemi
- E) Hz. Peygamber dönemi

19. Sahabe Dönemi'nde bazı sahabilerin ya da onlardan hadis öğrenen bir kısım tâbiîlerin hadisleri ezberlediklerini ve onları sahîfelere yazdıklarını biliyoruz. Bu hadis metnlerinin belli bir sınıflandırmaya tabi tutulmadan yazılıp derlenmesine .....denir.

Paragrafta boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

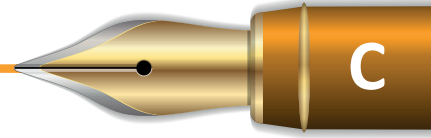
- A) Tehzip
- B) Tasnif
- C) Tedvin
- D) Tespit
- E) Musannef

20.

- I. Câmi'
- II. Sünen
- III. Müsned
- IV. Mu'cem
- V. Muvatta'

Yukarıdakilerden hangileri hadis alanında konu gözetilmeden yazılan eserlerden değildir?

- A) I – II
- B) I – III
- C) II – III
- D) III – IV
- E) IV – V

1. “Allah’ın rahmeti sayesinde sen onlara karşı yumuşak davrandın. Eğer kaba, katı yürekli olsaydın, onlar senin etrafından dağılıp giderlerdi. Artık sen onları affet. Onlar için Allah’tan bağışlama dile. İş konusunda onlarla müşavere et. Bir kere de karar verip azmettin mi, artık Allah’a tevekkül et, (ona dayanıp güven). Şüphesiz Allah, tevekkül edenleri sever.” (Al-i İmran suresi 159. ayet)

Aşağıdakilerden hangisi bu ayet mealinin vermek istediği mesaja uygun değildir?

- A) İş konusunda karar verip azmetmek
B) Yanlış yapan kişiye müsamaha göstermek
C) İnsanlara karşı merhametli olmak
D) Gerekli tedbirleri aldıktan sonra gerisini Allah’a bırakmak
E) Herhangi bir konuda uzmanlarla görüşmek
2. Hz. Peygamber’den aldığı bilgi sayesinde İslam esaslarının en seçkin öğreticilerden biri olmuştur. Sünneti nakledip onu açıklamakla kalmamış; aynı zamanda onun doğru anlaşılması konusunda yoğun bir çaba ortaya koymuştur. Kuvvetli hafızası sayesinde Hz. Peygamber’in hadis ve sünnetinin, daha sonraki nesillere ulaştırılmasında üstün çaba göstermiştir. Rivayet ettiği toplam 2210 hadisle, en çok hadis aktaran yedi âlim sahabiden biri olmuştur.

Yukarıda hakkında bilgi verilen sahabi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hz. Muaz b. Cebel
B) Hz. Ali
C) Hz. Mus’ab b. Umeyr
D) Hz. Aişe
E) Hz. Erkam b. Ebil Erkam

3.

- I- İlme düşkünlüğü ve Hz. Peygamber’e bağlılığıyla meşhur olmuş bir sahabidir.
II-Dini konularda fetva verecek dereceye ulaşmıştır.
III- İbadete, özellikle namaza düşkünlüğüyle bilinen bir sahabidir.
IV- Hz. Peygamber’in vefatına kadar Yemen’deki kadılık görevine devam etti.

Yukarıda hakkında bilgi verilen sahabi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hz. Muaz b. Cebel
B) Hz. Ali
C) Hz. Mus’ab b. Umeyr
D) Hz. Zeyd b. Sabit
E) Hz. Erkam b. Ebil Erkam

4.

- Hz. Peygamberin gençliğinde;
I-Yirmili yaşlarında Hıfz’ı-Füdul’a katılması
II- Dokuz yaşından itibaren ticaretle uğraşması
III- zaman zaman koyunlara çobanlık yapmak suretiyle evin dışındaki işlerde de ailesine yardımcı olması
gibi işlerle meşgul olması aşağıdaki durumlardan hangisine bir katkı sağlamamıştır.

- A) Alışveriş usullerini öğrenmesine
B) İnsanlarla iletişim kurma yollarını öğrenmesine
C) İnsanlar tarafından sevilip peygamber olarak seçilmesine
D) Farklı ülkelerin insanlarını ve kültürlerini tanımalarına
E) Kendi alın teriyle kazancını temin etmesine

5. İslam'a ilk giren gençlerden biri olan Erkam b. Ebi'l-Erkam'ın (r.a.) Safa Tepesi'nin yanındaki evi, Hz. Peygamber ve diğer Müslümanlar için adeta bir karargah olmuştur. Erkam (r.a.) Hz. Peygamber'e sadakatle bağlanarak evini onun emrine verdi. Hz. Peygamber, İslam tarihinde "Dârü'l-Erkam" diye anılacak olan bu evi tebliğ faaliyeti için çok elverişli bularak, merkez haline getirmiştir. Hz. Peygamber, peygamberliğin ilk dönemlerinde insanları İslam'a bu evde davet etmiş, onlara ibadetleri burada öğretmiştir. Müslümanlar, müşriklerin şerrinden korunmak için de bu evde gizlenmişlerdir.

Yukarıdaki metinden hareketle "Dârü'l-Erkam" ile ilgili bilgilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Erkam b. Ebi'l-Erkam'ın Müslümanların kullanımına açtığı evidir.
B) İslam'ın ilk yıllarında dinin tebliğ edildiği bir mekân haline getirilmiştir.
C) Müşriklerin kötülüklerinden kaçan Müslümanlar için sığınma yeri olmuştur.
D) Hz. Peygamberin Müslümanlara ibadetleri öğrettiği bir okul olmuştur.
E) Odalarının geniş olmasından dolayı Mekkeliler için ideal bir merkez konumuna gelmiştir.

6. I-Savaşlarda Hz. Muhammed'in (s.a.v.) sancaktarlığını yapmıştır
II-Uhud'da ve Huneyn'de çeşitli yerlerinden yaralanmasına rağmen Hz. Peygamber'i korumuştur.
III- Hz. Peygamber'e kâtiplik ve vahiy kâtipliği yapmıştır.

Yukarıda özellikleri verilen genç sahabi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hz. Muaz b. Cebel
B) Hz. Ali
C) Hz. Mus'ab b. Umeyr
D) Hz. Zeyd b. Sabit
E) Hz. Erkam b. Ebi'l-Erkam

7. Kur'an-ı Kerim'de;
I- İffet ve hayâ örneğidir
II- Edep ve takva sahibidir
III- Kendisini ibadete adanmıştır
IV- En zor zamanlarda bile Allah'a teslimiyetinden taviz vermemiştir.

Bu özellikleri ile örnek gösterilen genç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hz. Musa
B) Hz. Yusuf
C) Hz. Şuayb'ın kızları
D) Hz. Meryem
E) Hz. İbrahim

8. Akabe Biatı sonrası yeni Müslüman olan Medinelilerin dinlerini öğretebilecek bir öğretmen taleplerine karşılık bu amaçla Hz. Muhammed'in (s.a.v.) gönderdiği ve İslam tarihine ilk öğretmen olarak geçen sahabi kimdir?

- A) Hz. Muaz b. Cebel
B) Hz. Ali
C) Hz. Mus'ab b. Umeyr
D) z. Aişe
E) Hz. Erkam b. Ebi'l-Erkam

9. Aşağıdakilerden hangisi Hz. Peygamber'in gençlere verdiği değer ifadesi değildir?

- I- Hz. Peygamber'in 20 yaşlarında Hıfu'l-Füdul'a katılması
II- Hz. Peygamber'in 21 yaşındaki Muaz b. Cebel'i Yemen'e vali olarak göndermesi
III- Hz. Peygamber'in 20 yaşındaki Attab b. Esid'e Mekke valiliği görevini vermesi
IV- Hz. Peygamber'in 20 yaşındaki Zeyd b. Sabit'e Tebuk Seferi'ne çıkarken İslam sancağını vermesi

- A) I-II-III
B) I-III-IV
C) III-IV
D) Yalnızca I
E) I-II

10. Hz. Muhammed (s.a.v.) İslam toplumunun şekillenmesinde, İslami değerlerin yaşanmasında ve yayılmasında gençlere önemli görevler vermiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu görevlerden biri değildir?

- A) Bazı gençleri o günün çok ihtiyaç duyulan yabancı dillerini öğrenmeye teşvik etmiştir.
- B) Gençlerin fetva vermesine müsaade etmiştir.
- C) Pek çok gazvede sancağı bizzat gençlere vermiştir.
- D) İslam'ı yaymak için her tür yola başvurmalarına izin vermiştir.
- E) Genç sahabilerin fikrine önem vermiş ve yönetici olarak tayin etmiştir.

11. Ertesi gün sınavı olan Azra, sınav heyecanı ile sabah erkenden uyandı. Saate baktığında aslında vaktinden çok daha önce uyandığını fark etti. "Tekrar yatsam bu defa da uyuyakalırım" diye düşünerek önce sınavının iyi geçmesi için dua etti. Bir süre sonra sabah ezanı okudu. Yatağından kalkıp namazını kıldı. Tekrar saatine baktı. "Hala vakit var." diye içinden geçirdi ve öğretmeninin kendisine hediye ettiği Kur'an-ı Kerim'i açıp okudu. Ardından kahvaltısını yapıp sınav için yola çıktı.

Bu metinde insanın Allah ile iletişim kurma yollarından kaç tanesine yer verilmiştir?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4
- E) 5

12.

- "Göklerde ve yerde olanlar her şeyi O'ndan isterler; O her an yaratma halindedir."
(Rahman suresi, 29. ayet.)
- "... O her şeyin yaratıcısıdır. Öyleyse O'na kul-luk edin, O her şeye vekildir."
(Enam suresi, 102. ayet.)
- "O, takdir ettiği gibi yaratan, canlıları örne-ği olmadan var eden, biçim ve özellik veren Allah'tır..."
(Haşr suresi, 24. ayet.)
- "Kim kötülük işler veya nefesine zulmedip son-ra Allah'tan bağışlanma dilerse Allah'ı bağışla-yıcı ve merhamet edici olarak bulur."
(Nisa suresi, 110. ayet.)

Yukarıda verilen ayet mealleri sırasıyla Allah'ın hangi isimleriyle ilgilidir.

- A) Halık - Musavvir – Rahman - Hayy
- B) Musavvir - Rahim - Mucib - Alîm
- C) Hayy – Halık - Musavvir - Rahim
- D) Rauf - Kayyum - Hayy - Mukit
- E) Cemal – Kerim – Mucib - Halık

13. "Bu Kuran, ayetlerini düşünenler ve akıl sahipleri öğüt alsınlar diye sana indirdiğimiz mübarek bir kitaptır." (Sa'd Suresi, 29. ayet.)

Bu ayette Kuran'ın özellikle hangi yönüne vur-gu yapılmaktadır?

- A) İnsanlık için evrenselliğine
- B) Derin anlamlar barındırdığına
- C) Mucizevi oluşuna
- D) Metnini okumanın ibadet oluşuna
- E) Yol göstericiliğine

14. “Bu delil evrende gözlenen düzenin kendiliğinden meydana gelemeyeceği esasına dayanır. Buna göre âlemin varlığı, estetik görünümü, uyumlu işleyişi ve belirlenen süre içinde bozulmadan devam etmesi, bunun sonsuz kudret sahibi ilahî bir varlığa bağlanması halinde mümkündür. Kur’an-ı Kerim’de Allah’ın (c.c.) varlığına ve kudretine vurgu yapılırken sıkça kullanılan bu delil geniş kesimlere hitap eden sade ve anlaşılır bir ispat yöntemine sahiptir.”

Allah’ın (c.c.) varlığını aklen ispatlamada kullanılan bu delil aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kozmolojik
- B) Gaye ve nizam
- C) Ekmel (mükemmel) varlık
- D) Hudûs
- E) İmkan

15. Aşağıdaki ayet meallerinden hangisi insanın Allah (c.c.) ile irtibat yollarından birine değinmektedir?

- A) “Rabbimiz! Bizi doğru yola ilettikten sonra kalplerimizi eğriltme. Bize tarafından rahmet bağışla...” (Âl-i İmrân suresi, 8. ayet.)
- B) “Kim, İslâm’dan başka bir din ararsa, bu kendisinden asla kabul edilmeyecek ve o, âhirette ziyana uğrayanlardan olacaktır.” (Âl-i İmrân suresi, 85. ayet.)
- C) “Ey iman edenler, Allah için hakkı ayakta tutan ve adaletle şahitlik yapanlar olunuz. Bir topluluğa olan kininiz, sizi adaletsizliğe sevk etmesin...” (Mâide suresi, 8. ayet.)
- D) “Ey iman edenler! Allah’a karşı gelmekten nasıl sakınmak gerekiyorsa, öyle sakının ve ancak Müslümanlar olarak ölün.” (Âl-i İmrân suresi, 102. ayet.)
- E) “Ey iman edenler! Yürekten bir tövbe ile Allah’a tövbe edin ki Rabbiniz sizin kötülüklerinizi örtsün...” (Tahrîm suresi, 8. ayet.)

16. Allah’ın (c.c.) isim ve sıfatlarıyla ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Kâinat ve içindekiler Yüce Allah’ın isim ve sıfatlarının tecellisidir.
- B) İsim ve sıfatlarını bilmek Yüce Allah’ı tanıma açısından önemlidir.
- C) Bazı hadislerde Allah’ın (c.c.) isimlerinin 99 olduğu belirtilmiştir.
- D) İnsan Allah’ın (c.c.) isim ve sıfatlarının tecellilerini görmektedir.
- E) Yüce Allah’ın isim ve sıfatları sadece kâinat olaylarıyla ilgilidir.

17. “Müminler kesinlikle kurtuluşa ermiştir. Ki onlar, namazlarını derin bir saygıyla kılarlar. Anlamsız, yararsız şeylerden uzak dururlar. Zekâtı verirler. İffetlerini korurlar.” (Mü’minûn suresi, 1-5. ayetler.)

Bu ayetlerde Allah (c.c.) inancının hayatımızdaki yeri ve önemiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine vurgu yapılmıştır?

- A) İnanç esaslarının temelini oluşturur.
- B) İnsanın anlam arayışına cevaptır.
- C) Ahlaki değerlere kaynaklık eder.
- D) İnsanı iyi işler yapmaya sevk eder.
- E) Çevreyi koruma bilincini geliştirir.

18. Kur'an-ı Kerim'e göre, insanın kendisini yüceltmesinin ve alçaltmasının yine kendisinin elinde olduğu gösteren ayet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) "Kim yararlı bir iş yaparsa onu kendi iyiliği için yapmış olur; kim de kötü bir iş yaparsa kendi aleyhine yapmış olur." (Fussilet suresi, 46. ayet.)
- B) "And olsun biz insanoğluna şan, şeref ve nimetler verdik; onları kara ve denizde taşıdık..." (İsrâ suresi, 70. ayet.)
- C) "Hani Rabbin meleklerle, 'Ben yeryüzünde bir halife yaratacağım.' demişti." (Bakara suresi, 30. ayet.)
- D) "Biz emaneti göklere, yere ve dağlara teklif ettik de onlar bunu yüklenmekten çekinip korktular. Onu insan yüklendi..." (Ahzâb suresi, 72. ayet.)
- E) "Kim zerre kadar iyilik yaparsa onun karşılığını görür. Kim de zerre kadar kötülük yaparsa onun karşılığını görür." (Zilzâl suresi, 7-8. ayetler.)

19. Bu sene beşinci sınıfa giden Arda, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi ödevini yaparken onuncu sınıfa giden abisi Ahmet'ten yardım istemektedir. Ödevin konusu tabiat olaylarından hareketle Allah'ın varlığına ve birliğine dair örnekler bulmaktır. Ahmet, Allah'ın varlığı ve birliği konusunda akli ve naklî deliller konusunda Din Kültürü dersine öğretmeninin anlattıklarını hatırlar ve kardeşine : "Ardacığım! Sizin sınıfta kaç tane başkan var?" diye sorar. Arda biraz şaşırarak "Bir tane var. Neden sordun?" diye cevap verir. Ahmet: "Eğer iki tane olsaydı sence sınıfta neler olurdu?" Arda: " İkisi de farklı şeyler yapmak ister ve bu yüzden sınıfta sorun yaşanır hatta kavga çıkardı." der. Bu cevap üzerine Ahmet, etrafımıza baktığımızda tabiat olaylarında herhangi bir aksaklık, düzensizlik yaşanıyor mu ya da diğer canlılara baktığımıza onlarda bir kusur veya eksiklik görebiliyor muyuz? Arda: Hayır! Her şey çok güzel ve hiçbir aksaklık olmadan devam ediyor. Ahmet: İşte bütün bunlar bize tek bir Allah olduğunu göstermektedir...

Bu şekilde örnekler vererek kardeşine yardımcı olan Ahmet'in aşağıdaki ayet meallerinden hangisini söylemesi konuyu pekiştirmesini sağlar?

A) "...O, her şeyi yaratıp bir ölçüye göre düzenlemiştir." (Furkan suresi, 2. ayet.)

B) "İlahınız bir tek Allah'tır. O'ndan başka ilah yoktur..." (Bakara suresi, 163. ayet.)

C) "Eğer yerde ve gökte Allah'tan başka tanrılar olsaydı kesinlikle ikisinin de düzeni bozulurdu..." (Enbiya suresi, 22. ayet.)

D) "Biz gökleri, yeri ve ikisi arasındakileri bir oyun ve eğlence olsun diye yaratmadık". (Duhan suresi, 38. ayet.)

E) "Göğü Allah yükseltti ve mizanı (dengeyi) O koydu. Sakın dengeyi bozmayın." (Rahman Suresi, 7 ve 8. ayetler.)

20. "Göklerde ve yerde hamd O'na mahsustur. Gündüzün sonunda ve öğle vaktine girdiğinizde Allah'ı tesbih edin. Ölüden diriyi, diriden de ölüyü O çıkarıyor; yeryüzünü ölümünün ardından O canlandırıyor. İşte siz de böyle çıkarılacaksınız. Sizi topraktan yaratması, O'nun (varlığının) delillerindendir. Sonra siz, (her tarafa) yayılan insanlar oluverdiniz. Kendileri ile huzur bulasınız diye sizin için türünüzden eşler yaratması ve aranızda bir sevgi ve merhamet var etmesi de O'nun delillerindendir. Şüphesiz bunda düşünen bir toplum için ibretler vardır. O'nun delillerinden biri de, gökleri ve yeri yaratması, dillerinizin ve renklerinizin değişik olmasıdır. Şüphesiz bunda bilenler için (alınacak) dersler vardır." (Rum Suresi, 18-23. Ayetler)

Yukarıda verilen Rum suresin mealinde aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) İnsanın neyden yaratıldığına
- B) Övgüye layık olan tek varlığın Allah olduğuna
- C) İnsanın yaratılışına, ölümüne ve tekrar diriltilmesine
- D) Sabah ve öğle vakitlerinde ibadet edilmesi gerektiğine
- E) İnsanların farklı dillerden konuştuğuna

Millî Eğitim Bakanlığı

Din Öğretimi Genel Müdürlüğü
Varlık Mah. Eşref Bitlis Cad. No:10 P.Kodu
06170 Yenimahalle/ANKARA

0312 413 25 89 / 413 25 92 / 413 35 35

dogm@meb.gov.tr

